

D E C I Z I E

21 decembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele,

Judecătorul:

Valeriu Doagă

Judecătorii:

Iuliana Oprea și Sveatoslav Moldovan

examinând recursul declarat de Petroșișin Serghei, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de reprezentantul Foiu Andrei în interesele întreprinderii mixte organizația de microfinanțare „Microinvest” societate cu răspundere limitată împotriva lui Nohrin Serghei și Petroșișin Serghei cu privire la încasarea datoriei, penalității, dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată, împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 15 noiembrie 2016, prin care s-a respins cererea de repunere a apelului în termen și s-a restituit apelul declarat de Petroșișin Serghei ca fiind tardiv

c o n s t a t ă

Prin procura din 02 ianuarie 2014 Foiu Andrei a fost împuternicit de întreprinderea mixtă organizația de microfinanțare „Microinvest” societate cu răspundere limitată să-i reprezinte interesele în instanța de judecată cu dreptul de a semna și depune cerere de chemare în judecată (f.d. 6).

La 05 septembrie 2015 reprezentantul Foiu Andrei a depus în interesele întreprinderii mixte organizația de microfinanțare „Microinvest” societate cu răspundere limitată cerere de chemare în judecată împotriva lui Nohrin Serghei și Petroșișin Serghei cu privire la încasarea datoriei, penalității, dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată reprezentantul Foiu Andrei a indicat că la 27 decembrie 2012 întreprinderea mixtă organizația de microfinanțare „Microinvest” societate cu răspundere limitată a încheiat cu Nohrin Serghei contractul de împrumut cu dobândă nr. CCG-127.12, prin care i-a împrumutat suma de 40 000 lei, cu dobânda anuală de 28 % și scadența finală la 18 decembrie 2015.

În scopul garantării restituirii împrumutului, dobânzii aferente, în contract a fost inserată clauza de fidejusiune de către Petroșișin Serghei.

Nohrin Serghei a înregistrat datorii la tranșele împrumutului și dobânda aferentă.

Întreprinderea mixtă organizația de microfinanțare „Microinvest” societate cu răspundere limitată a adresat pârâților somații de achitare a datoriei, însă au rămas fără răspuns.

Cere reprezentantul Foiu Andrei încasarea în mod solidar de Nohrin Serghei și Petroșișin Serghei în beneficiul întreprinderii mixte organizația de microfinanțare „Microinvest” societate cu răspundere limitată a datoriei de 32 817,62 lei, dintre care împrumutul în mărime de 30 933,47 lei, dobânda aferentă în mărime de 1 410,88 lei, penalitatea în mărime de 473,37 lei și compensarea taxei de stat în mărime de 984,52 lei (f.d. 4-3).

Prin hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 20 octombrie 2015 s-a

admis cererea de chemare în judecată depusă de întreprinderea mixtă organizația de microfinanțare „Microinvest” societate cu răspundere limitată.

S-a încasat în mod solidar de la Nohrin Serghei și Petroșișin Serghei în beneficiul întreprinderii mixte organizația de microfinanțare „Microinvest” societate cu răspundere limitată suma de 30 817,62 lei cu titlu de datorie, suma de 1 410,88 lei cu titlu de dobândă aferentă, suma de 473,37 lei cu titlu de penalitate și taxa de stat în mărime de 984,52 lei (f.d. 72, 79-80).

La 20 noiembrie 2015 Nohrin Serghei a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătorei Botanica mun. Chișinău din 20 octombrie 2015 (f.d. 76-77).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 20 ianuarie 2016 nu s-a dat curs cererii de apel declarată de Nohrin Serghei.

S-a acordat apelantului termen de 10 zile de la data recepționării încheierii pentru a depune apel motivat și a prezenta dovada de achitare a taxei de stat în mărime de 735 lei.

S-a explicat apelantului că în caz de neîndeplinire în termenul acordat a indicațiilor din încheiere, cererea de apel va fi restituită (f.d. 86).

Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 17 februarie 2016 a restituit cererea de apel depusă de Nohrin Serghei pentru neîndeplinirea indicațiilor instanței de apel din încheierea din 20 ianuarie 2016 (f.d. 92-94).

La 01 aprilie 2016 Nohrin Serghei a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 17 februarie 2016 (f.d. 97-98).

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 11 mai 2016 s-a respins recursul declarat de Nohrin Serghei și s-a menținut încheierea Curții de Apel Chișinău din 17 februarie 2016 (f.d. 103-106).

La 15 septembrie 2016 Petroșișin Serghei a declarat apel împotriva hotărârii Judecătorei Botanica mun. Chișinău din 20 octombrie 2015, solicitând repunerea apelului în termen, casarea hotărârii și trimiterea pricinii la rejudecare (f.d. 117-119).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 noiembrie 2016 s-a respins cererea de repunere a apelului în termen și s-a restituit apelul declarat de Petroșișin Serghei ca fiind tardiv (f.d. 135-138).

La 25 noiembrie 2016 Petroșișin Serghei a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 15 noiembrie 2016, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii și trimiterea pricinii la rejudecare.

În motivarea cererii de recurs Petroșișin Serghei a indicat că nu a cunoscut despre examinarea litigiului, nu a participat la examinarea pricinii și a aflat despre examinarea pricinii în procedura de executare.

Nu a primit citațiile pentru ședințele de judecată, fapt ce se confirmă prin avizele de recepție anexate la dosar.

Nu a fost citat nici pentru ședința de judecată din 20 octombrie 2015, la care s-a pronunțat dispozitivul hotărârii.

Prima instanță nu a expediat în adresa sa copia dispozitivului hotărârii.

Prin referința depusă la 19 decembrie 2016 Nohrin Serghei a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii și restituirea pricinii spre rejudecare.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind argumentele recursului în raport cu materialele pricinii, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că

recursul este depus în termen, neîntemeiat și urmează a fi respins din următoarele motive.

În conformitate cu art. 425 Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

În ședința de judecată din 15 noiembrie 2016 Petroșișin Serghei a fost prezent (f.d. 134).

La 18 noiembrie 2016 Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa lui Petroșișin Serghei copia încheierii din 15 noiembrie 2016 (f.d. 139).

Prin urmare, recursul declarat de Petroșișin Serghei la 25 noiembrie 2016 împotriva încheierii din 15 noiembrie 2016 este depus în termen.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Judecând pricina în ordine de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a constatat că instanța de apel a aplicat și interpretat corect normele de drept procedural.

Din actele pricinii rezultă că prin hotărârea Judecătoria Botanica mun. Chișinău din 20 octombrie 2015 s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de întreprinderea mixtă organizația de microfinanțare „Microinvest” societate cu răspundere limitată.

S-a încasat în mod solidar de la Nohrin Serghei și Petroșișin Serghei în beneficiul întreprinderii mixte organizația de microfinanțare „Microinvest” societate cu răspundere limitată suma de 30 817,62 lei cu titlu de datorie, suma de 1 410,88 lei cu titlu de dobândă aferentă, suma de 473,37 lei cu titlu de penalitate și taxa de stat în mărime de 984,52 lei (f.d. 72, 79-80).

La 23 octombrie 2015 Judecătoria Botanica mun. Chișinău a expediat în adresa lui Petroșișin Serghei copia dispozitivului hotărârii din 20 octombrie 2015, iar la 11 decembrie 2015 a hotărârii motivate (f.d. 75, 81).

În conformitate cu art. 362 alin. (1) Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În conformitate cu art. 111 alin. (1), (2) și (3) Codul de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească.

Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade.

La 15 septembrie 2016 Petroșișin Serghei a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoria Botanica mun. Chișinău din 20 octombrie 2015, solicitând repunerea apelului în termen, casarea hotărârii și trimiterea pricinii la rejudecare (f.d. 117-119).

Petroșișin Serghei a depus cererea de apel la 15 septembrie 2016, după expirarea termenului de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii primei instanțe din 20 octombrie 2015.

În conformitate cu art. 116 alin.(1) și (3) Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care

nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

În motivarea cererii de repunere în termen a cererii de apel Petroșișin Serghei a indicat că nu a cunoscut despre examinarea litigiului, nu a participat la examinarea pricinii, a aflat despre examinarea pricinii în procedura de executare, nu a primit citațiile pentru ședințele de judecată, fapt ce se confirmă prin avizele de recepție anexate la dosar.

Argumentul lui Petroșișin Serghei că nu a cunoscut despre examinarea litigiului este declarativ și nu poate fi reținut.

Judecătoria Botanică mun. Chișinău a comunicat lui Petroșișin Serghei despre examinarea pricinii la 27 noiembrie 2014, citația fiind recepționată de destinatar la 16 octombrie 2014 (f.d. 31, 34).

În ședința de judecată din 27 noiembrie 2014 Petroșișin Serghei nu s-a prezentat (37).

Despre examinarea pricinii la 12 martie 2015 Petroșișin Serghei a cunoscut, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele pricinii (f.d. 45, 47).

În ședința de judecată din 12 martie 2015 Petroșișin Serghei la fel nu s-a prezentat (f.d. 51).

Așadar, Petroșișin Serghei a fost înștiințat legal despre examinarea pricinii la 27 noiembrie 2014 și 12 martie 2015.

Judecătoria Botanică mun. Chișinău a comunicat lui Petroșișin Serghei despre examinarea pricinii la 14 mai 2015 (f.d. 53).

Însă, plicul s-a returnat în adresa instanței ca fiind nereclamat (f.d. 54-55).

Despre examinarea pricinii la 08 iulie 2015 Petroșișin Serghei a fost înștiințat, însă plicul la fel s-a returnat în adresa instanței ca fiind nereclamat (f.d. 61-62).

În ședința de judecată din 08 iulie 2015 Petroșișin Serghei nu s-a prezentat, ședința de judecată fiind amânată pentru 20 octombrie 2015 (f.d. 67).

Conform pct. 94 subpunct 1, 3, 5 Regulile privind prestarea serviciilor poștale, aprobat prin Hotărârea Guvernului 798 din 18 iunie 2002, în cazul când destinatarul nu s-a prezentat pentru a primi trimiterea, în termen de cinci zile lucrătoare din ziua sosirii trimiterii poștale, se va scrie un aviz repetat. Avizele repetate se distribuie la domiciliu și se înmânează destinatarilor contra semnătură.

În cazul în care destinatarul este lipsă și predarea contra semnătură a avizului repetat nu este posibilă, avizul este lăsat în cutia poștală. În acest caz, peste trei sau cinci zile (după caz) se mai face o încercare de distribuire a avizului repetat.

După expirarea termenului de păstrare indicat în pct.108 al prezentelor Reguli, trimiterile nereclamate de destinatar se returnează oficiului de prezentare. Taxa pentru retur se achită de către expeditor la momentul primirii trimiterii returnate.

Conform pct. 108 Regulile privind prestarea serviciilor poștale, aprobat prin Hotărârea Guvernului 798 din 18 iunie 2002, în cazul în care nu este posibilă înmânarea trimiterilor poștale către destinatari, acestea se păstrează la unitatea poștală timp de o lună, trimiterile rapide (EMS) – 14 zile, iar scrisorile recomandate cu mențiunile speciale "Citație" și "Înștiințare" – 7 zile.

În conformitate cu art. 106 alin. (2) Codul de procedură civilă, persoana care refuză să primească citația sau înștiințarea se consideră înștiințată despre locul, data și ora ședinței de judecată sau despre locul, data și ora efectuării unui act procedural. Neprezentarea ei în instanță nu împiedică judecarea pricinii sau efectuarea actului procedural.

Așadar, Petroșișin Serghei a fost citat legal pentru ședințele de judecată, însă citațiile s-au returnat ca fiind nereclamate.

Nici argumentul lui Petroșișin Serghei că nu a fost citat pentru ședința de judecată din 20 octombrie 2015 nu constituie temei de repunere în termen a cererii de apel.

Or, în conformitate cu art. 102 alin. (4¹) Codul de procedură civilă, participanții la proces înștiințați în mod legal o dată nu pot invoca necitarea lor pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară.

Alegațiile lui Petroșișin Serghei că a aflat despre litigiu și hotărâre în procedura de executare la 01 septembrie 2016 se combat cu avizele de recepție semnate de acesta.

Mai mult ca atât, la cererea de chemare în judecată întreprinderea mixtă organizația de microfinanțare „Microinvest” societate cu răspundere limitată a anexat somațiile adresate lui Nohrin Serghei și Petroșișin Serghei cu privire la achitarea datoriilor aferente contractului de împrumut, care au fost recepționate de destinatari (f.d.16-26).

În conformitate cu art. 56 alin. (3) Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Articolul 61 alin. (1) Codul de procedură civilă expres prevede că părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Contrar acestor prevederi legale, Petroșișin Serghei nu a depus diligența necesară în vederea exercitării căii de atac în termen.

Prin urmare, Curtea de Apel Chișinău corect a respins cererea de repunere în termen și a restituit cererea de apel ca fiind depusă tardiv.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. b) Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 noiembrie 2016 este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În hotărârea Ponomaryov vs. Ucraina 3236/03 din 03 aprilie 2008, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că dacă termenul pentru introducerea unei căi ordinare de atac este reînnoit după un interval considerabil și pentru motive care nu par să fie foarte convingătoare, o asemenea decizie ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac. Curtea a admis că revine în primul rând instanțelor interne să decidă asupra repunerii în termenul de introducere a căii ordinare de atac, dar ele nu se bucură de o marjă de apreciere nelimitată. Instanțele sunt obligate să indice motivele pentru care au acceptat repunerea în termen. Un asemenea motiv ar putea fi, spre exemplu, necomunicarea hotărârii luate în proces de către autoritățile competente ale statului. Chiar și atunci, totuși, posibilitatea repunerii în termen nu ar fi nelimitată, dată fiind obligația părților de a se interesa, la intervale rezonabile, de stadiul procesului de care ele au cunoștință.

În cauzele Ceachir contra Moldovei din 15 ianuarie 2008 și Melnic contra Moldovei din 14 noiembrie 2006, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că prin neaducerea vreunui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către pârâți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale încalcă drepturile reclamantilor la un proces echitabil.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea cauzele Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

În conformitate cu art. 10 alin. (3) Codul de procedură civilă, sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în dependență de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Petroșișin Serghei a depus apel împotriva hotărârii Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 20 octombrie 2015 la 15 septembrie 2016 în afara termenului de declarare.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 noiembrie 2016 este întemeiată, iar argumentele invocate în cererea de recurs sunt declarative, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul este neîntemeiat și necesită să fie respins cu menținerea încheierii contestate.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Petroșișin Serghei.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 noiembrie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de reprezentantul Foiu Andrei în interesele întreprinderii mixte organizația de microfinanțare „Microinvest” societate cu răspundere limitată împotriva lui Nohrin Serghei și Petroșișin Serghei cu privire la încasarea datoriei, penalității, dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte,
Judecătorul:

Valeriu Doagă

Judecătorii:

Iuliana Oprea

Sveatoslav Moldovan